

Magasinet
stefanus

48. årgang, nr. 6 – okt./nov. 2018

HUN MÅ LEVE I SKJUL

SIDE 11

Barn kalles «skitne» på grunn av sin tro **4** | Kina forbyr barn i kirken **7**
Skoler sprer fordommer mot minoriteter **8** | Pakistans kristne gir ikke opp **9**
Buddhist-munker fyrer opp hat i Myanmar **12** | Vietnam: Politiet blir overgripere **14**

stefanus
alliansen

sammen for de forfulgte

Aung Myo Min

- Anerkjent menneskerettighetsaktivist og grunnlegger av organisasjonen Equality Myanmar, partner for Stefanusalliansen i Myanmar.
- Equality Myanmar driver menneskerettighetsundervisning og påvirkningsarbeid.

OPTIMISTISK FOR MYANMARS FREMTID

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN, THAILAND

– Menneskerettighetssituasjonen i Myanmar har vært beryktet, og aktivister har levd i eksil helt frem til nylig. Hvordan er det å arbeide for menneskerettigheter i dag, Aung Myo Min?

– Det at jeg var i stand til å returnere til Myanmar etter å ha vært svartelistet og ha tilbragt 23 år i eksil, sier sitt. I dag er det mulig å snakke høyt om menneskerettigheter til myndighetene og parlamentarikere. Likevel møter vi på utfordringer så fort vi oppfordrer til konkret handling, eller utfordrer makten til militæret. Selv om vi har en sivil regjering, er det fremdeles militæret som sitter med den virkelige makten. Folk har for høye forventninger til hva Aung San Suu Kyi kan levere. Vi blir truet av fundamentalistiske religiøse grupper og deres tilhengere. Tidligere var jeg erklært som «fiende av staten», nå regnes jeg som «fiende av religionen», sier Myo Min og ler høyt.

– Hva mener du med det?

– Den buddhistisk-nasjonalistiske bevegelsen har fått så sterk politisk støtte at det er nesten som om religion er blitt det nye regimet. Det er så nære bånd mellom de nasjonalistiske munkene og militæret at det i realiteten er umulig å utfordre deres maktposisjon. I områder der denne bevegelsen står sterkt, må vi ligge lavere i terrenget og passe på hvordan vi snakker om menneskerettigheter, for eksempel.

– Hvordan arbeider Equality Myanmar for trosfrihet?
– Vi driver med trosfrihetsundervisning over hele landet, og prøver å stimulere til dialog i lokalsamfunn – mellom ledere, mellom religiøse grupper og mellom enkeltpersoner. Equality Myanmar produserer skriftlige og visuelle ressurser om trosfrihet og andre menneskerettigheter. Vi har fått sendt korte filmsnutter om trosfrihet på en av landets største TV-kanaler, og fått veldig god respons. Ved å bruke media på en kreativ måte kan vi nå mange flere mennesker enn bare gjennom kurs. Vi jobber også med artister og kunstnere for å formidle vårt budskap, og driver menneskerettighetsopplæring og påvirkningsarbeid opp mot beslutningstakere.

» Tidligere var jeg erklært som 'fiende av staten', nå regnes jeg som 'fiende av religionen'

Aung Myo Min

– Er du optimistisk for fremtiden?
– Ja, hvis ikke hadde jeg ikke fortsatt i denne jobben. Mange bamar-buddhister (majoritetsbefolkningen i Myanmar) kjempet en rettighetskamp mot regimet i 30 år, og levde tidvis i jungelen sammen med etniske minoriteter. Det gjør at vi lettere kan forstå deres situasjon. Jeg håper at vi en dag kan se forbi etniske og religiøse skillelinjer og anerkjenne hverandre som mennesker.

LES OGSÅ

Om kampen mot buddhistisk hatprat i Myanmar, side 12-13.

Magasinet
stefanus

Utgiver:
Stefanusalliansen

Adresse:
Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no
www.stefanus.no

Telefon:
23 40 88 00

Ans. redaktør:
Ed Brown,
generalsekretær

Redaktør:
Johannes Morken

Redaksjon:
Gisle Skeie,
Thea Haavet,
Birgitte Moe Olsen

Design:
Tyde: Bendik Schøien

Trykk:
Kai Hansen Trykkeri

Forsidefoto:
Arif Bhatti

Opplag:
16 400

Gavekonto:
3000 14 57922

Styreleder:
Gunnar Dehli

Repr.skapsleder:
Karin Riska

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon, med særlig vekt på trosfrihet og på misjon der trosfriheten aktivt motarbeides.

Synspunkter i artikler står for forfatteres og intervjuobjekters regning. Stefanusalliansens meninger uttrykkes i lederartikler og kommentarer skrevet av staben.

For givere og abonnenter: Vi følger personopplysningsloven.

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

EN STEMME FOR DE STEMME-LØSE

Mange organisasjoner som ligner Stefanusalliansen, har som sitt motto: «En stemme for de stemmeløse». Vi skal og må snakke på vegne av de som på grunn av frykt for forfølgelse, er nødt til å tie. Jeg har møtt utallige mennesker som er blitt slått, brent, voldtatt, knivstukket, skutt eller torturert på grunn av sin tro. Mange av dem ber om at vi som kan uttale oss fritt, forteller verden om deres situasjon.

Dødsdømt

Stefanusalliansen har alltid vært en tydelig og uredd forkjemper for dem som forfølges. For eksempel: I skrivende stund sitter Asia Bibi i fengsel i Pakistan og venter på dom i høyesterett etter at hun anket dødsdommen. Når du leser dette, vet vi kanskje utfallet.

Helt siden Asia Bibi først ble fengslet i 2009, har Stefanusalliansen talt hennes sak. I tillegg har vi, sammen med tusener av våre appellvenner, skrevet appellbrev for henne. Gjennom årene har vi skrevet hundrevis av slike brev på vegne av mennesker som sitter fengslet for sin tro. Vi står sammen for de forfulgte.

Livet som innsats

Mange ganger er det viktig å hjelpe de stemmeløse til å finne sin egen stemme. Ikke alle er stemmeløse likevel. De mangler bare en plattform og støtte eller kunnskap og kapasitet til

å tale sine egne saker. Våre trossøsken ber om hjelp, ja, men ikke alltid for at vi skal tale på vegne av dem. De ber om opplæring og kurs, tilgang til å snakke med – og mot – makt-havere og støtte til å være lys og salt der de er.

I land som Egypt, Myanmar og Pakistan støtter Stefanusalliansen partnere som, tidvis med livet som innsats, våger å bruke sin stemme til å utfordre undertrykkende omgivelser for å hjelpe sine trossøsken.

De gjør det på hvert sitt vis. I Egypt er biskop Thomas en uredd talsmann, og Mama Maggie gir livsnødvendig hjelp og yrkesopplæring til tusener av barn og ungdom. Begge er vitner om Guds rettferdighet og nåde til hele det egyptiske samfunnet. Likeså er kirkeleder Aung Thet Nyunt i Myanmar et vitne om Guds barmhjertighet og frelse inn i en betent kontekst der voldelige religiøse nasjonalister truer alle som ikke deler deres snevre tolkning av hva det vil si å være en god borger i Myanmar.

» Jeg har møtt utallige mennesker som er blitt slått, brent, voldtatt, knivstukket, skutt eller torturert på grunn av sin tro.

Hvor det brenner

Neste måned kommer lederen av Human Friends Organization i Pakistan, Sajid Christopher Paul, for å delta i fakkeltog og under «Søndag for de forfulgte». Vi vil arrangere spennende møter og gi ham en plattform for å fortelle med egne ord hvor det brenner mest og hvordan vi kan hjelpe kristne og andre minoriteter i Pakistan.

Les også Sajids egen beretning om kristne i Pakistan side 9 i dette magasinet.

Gjennom din støtte er Stefanusalliansen med på å hjelpe ham og andre til å komme til orde. Takk for at du står sammen med dem.

Ed Brown

Generalsekretær

Synspunkter på lederen?
Send dem til ecb@stefanus.no

BARN BLIR KALLA

‘SKITNE’ FOR TRUA SI

Grupper og regime brukar svært ofte sårbare unge som brikker i ein hard og brutal ideologisk kamp om framtida.

I ein grundig rapport set Christian Solidarity Worldwide (CSW) eit avslørande søkelys på brota på barns rett til trusfridom i skuleverket.

CSW har undersøkt situasjonen i fem land: Iran, Pakistan, Mexico, Myanmar og Nigeria. Resultatet er rapporten «Faith and the Future. Discrimination on the Basis of Religion or Belief in Education».

Trakasserer

Retten til utdanning og retten til trusfridom heng nøye saman. I alle dei fem landa vert barn og unge i religiøse minoritetar sterkt diskriminerte i skuleverket. Dei vert utsette for massivt trykk frå majoritetsreligionen og styresmaktene.

Barn opplever mange stader at både lærarar og elevar snakkar nedsetjande om dei og trua deira, trakasserer, plagar og mobbar dei. Funna i rapporten vert støtta av andre kjelder. United States Commission on International Religious Freedom fortel frå Pakistan om ein kristen gut på ein offentleg skule: Læraren slo han og kalla han «ein skitten kristen».

I Pakistan er det sterke døme på lærarar som tvingar barn av minoritetar, særleg ahmadia og kristne, til å sitja, eta og leika på avstand frå andre elevar. Både hindi-barn, sikhar, ahmadia og kristne barn fortel i rapporten «Faith and the Future» at krenkingar, fysisk og psykisk mishandling, utstøying og

press til å konvertere, gjorde at dei ikkje makta å fullføra utdanninga.

«Vi blir utsette for ‘mental tortur’», fortel barn som er intervjuja.

Ei ahmadia-jente i Pakistan og brørne hennar vart utsette for slag og at ingen muslimske barn ville vera vener med dei. – Vi måtte forlata heimen og foreldra for å kunna fullføra skulen. På grunn av trua vår, fortel ho.

Barn frå religiøse minoritetar blir behandla som andrerangs borgarar fordi dei «trur feil». Lojaliteten deira blir ofte trekt i tvil, og bidraga deira til samfunnet blir oversett eller rakka ned på. Slike holdningar i eit samfunn er svært skadelege og uheldige for barn, går det fram av rapporten.

Forsterka

Diskrimineringa blir ofte forsterka fordi den rammar barna på fleire felt samstundes. Dei områda der religiøse og etniske minoritetar bur, kan vera fattige og underutvikla fordi styresmaktene ikkje har brydd seg om å utvikla dei. Difor finst det ikkje nok skular og lærarar, eller utdanninga har låg kvalitet.

Dette rammar urfolk i Mexico, fattige minoritetar i Pakistan og kristne og muslimske minoritetar i dei fattigaste delstatane i Myanmar. Fattigdommen som kristne lid under i delstatane Chin, Naga, Kachin og Karen i Myanmar, vert systematisk utnytta av den mektige hæren. I Magasinet 3-2018 kunne du lesa om overgrep og presset til å skifte tru som kristne barn frå chin-folket vert utsette for på Na Ta La-skulane i Myanmar.

I Myanmar bur dei religiøse minoritetane i dei fattigaste delstatane der undervisningstilbodet er svært dårleg. Biletet er frå Karen-delstaten (som no heiter Kayin). Foto: Peter Hershey, CSW

På flukt

Religiøse minoritetar vert lettare ramma av valdelege angrep som gjer at dei må flykta for livet. Dei grove overgrep mot den muslimske rohingya-minoriteten i Rakhine-delstaten i Myanmar er eit graverande døme.

Då hæren og politiet i august 2017 sette i gang etnisk reinsing og folkemord, vart minst 700 000 rohingyaer jaga på flukt til Bangladesh, og mange vart internt fordrevne inne i Myanmar. Titusenvis av barn på flukt har fått øydelagt også skulegangen.

Det same har mange kristne barn som har måtta rømme på grunn av den islamistiske ekstremistrørsla Boko Haram i Nigeria, fortel rapporten frå Christian Solidarity Worldwide. Boko Haram har også kidnappa mange kristne jenter – det ferskaste dømet er Leah Sharibu. 15-åringen nektar å gje opp kristentrua. I fangenskap er ho truga på livet for trua si, og ho er brutalt fråteken retten til utdanning. I haust har CSW og Stefanusalliansen drive kampanje for å få henne fri.

Forfølgde

Iran har skrive under Barnekonvensjonen. Men sjia-styret tok eit vesentleg atterhald: at konvensjonen ikkje skal bryta med iranske lover og «islamske standardar». Dette atterhaldet har sjia-styret i Iran brukt til å rettferdiggjera brot på trusfridommen i skuleverket – nokre av dei er svært grove, påpeikar CSW.

Bahai er den største og ein av dei mest forfølgde minoritetane i Iran. Bahaiane er ikkje blant dei tre minoritetane som er godkjende i grunnlova (jodar, kristne armenarar og assyrarar og Zarathustra-tilhengjarar).

Skulepensum ser alt frå sjia-muslimsk perspektiv. Det rammar også sunni-muslimar og dei godkjende religiøse minoritetane. →

I fleire land vert barn i religiøse minoritetar pressa til å skifte tru. Barn og unge er skjulte offer i overgrep mot trusfridommen.

TEKST: JOHANNES MORKEN

I «Søppelbyen» i Kairo har Stefanusalliansens partner Mama Maggie starta skule for å sikra fattige barn rett til skulegang. Foto: Pål Brenne

← Men bahaiane er aller hardast ramma. I grunnskulen vert barn av bahaiar regelmessig trakasserte, og det finst mange døme på at dei vert utsette for fysiske overgrep på grunn av trua si. Trykket frå sjiia-islam er sterkt.

Artikkel 1 i studentreglementet til Det øvste kulturelle revolusjonsrådet i Iran krev at dei som skal takast opp på universitet, enten må vera muslimar eller høyra til dei andre godkjende religionane. Artikkel 3 slår fast at dersom det etter opptak vert kjent at ein student er bahai, skal vedkomande kastast rett ut av universitetet.

» Religiøse minoritetar vert lettare ramma av valdelege angrep som gjer at dei må flykta for livet.

Konvertittar

I aukande grad ramar den same diskrimineringa også barn av muslimar som er blitt kristne. I 2017 fekk barn i Church of Iran – eitt av nettverka av huskyrkjer – i to iranske byar valet: Ta koranstudiar, eller ta eit skuleår på nytt, skriv CSW i rapporten. Kyrkja vert stempla som ein «illegal organisasjon». Dei sjiia-muslimske styresmaktene vert meir og meir urolege for den sterke veksten av konvertittar i Iran.

Situasjonen for konvertittar er vanskeleg i mange muslimske land – mange stader risikerer dei livet. Dei blir nekta å registrere seg som noko anna enn muslimar, og dei kan bli fråtekne foreldre-retten.

Regima straffar foreldra for å ha konvertert frå islam ved å ramma barna dei, skriv Christian Solidarity Worldwide.

Barn skal, heiter det internasjonale konvensjonar, ikkje straffast for foreldra si tru. Men mange barn blir straffa likevel.

Barn og trusfridom

Artikkel 18 i Konvensjonen om sivile og politiske rettar (frå 1966) gjev foreldra rett til å oppdra sine egne barn etter den trua og overtvinginga foreldra har. Dette er ein integrert del av retten til trus- og livssynsfridom.

Det inneber også å inkludere barna i det religiøse fellesskapet foreldra høyrer til.

I Barnekonvensjonen (frå 1989) er barnets rett som subjekt i eige liv verna.

Dei to prinsippa – om foreldrerett og barnets rett – treng ikkje stå mot kvarandre. Foreldra skal, når dei oppdreg og rettleier barna, ta omsyn til at barna gradvis utviklar seg og modnast.

Ifølgje Barnekonvensjonen skal barn ikkje diskriminerast eller straffast på grunnlag av statusen, aktiviteten, meiningane, trua eller religionen til foreldre, verjer eller familie.

FAKKELTOG

Barns rett til trusfridom er i år temaet for fakkeltoga. Det er så langt klart at det vert fakkeltog i Bergen 29. oktober, Stavanger og Kristiansand 1. november, Ålesund 5. november, Lakselv og Arendal 8. november, Oslo 12. november, Tønsberg og Stokmarknes 18. november, Trondheim 24. november og Øystese 9. desember.

Bak fakkeltoga står Stefanusalliansen, Åpne Dører og lokale arrangørar.

LES MEIR

på www.fakkeltog.no og www.stefanus.no

Kina: NEKTAR BARN Å GÅ I KYRKJA

Ein kross vert teken ned frå ei kyrkje i Zhejiang. Foto: China Aid

Kina nektar mange stader barn og unge under 18 år å gå i kyrkjer og moskear.

TEKST: JOHANNES MORKEN

I nokre tiår har styresmaktene i Kina sett mellom fingrane med at barn og unge under 18 år går i kyrkjer. Mange kyrkjer har dessutan vore kreative for å gje tilbod til barn og unge.

Men no strammar Kinas sterke mann Xi Jinping grepet kraftig. Det ramar både kristne, muslimar og andre minoritetar.

Den kraftige innstramminga ramar også den registrerte Tre-sjølv-kyrkja. Denne kyrkja vart godkjend av den kommunistiske staten på 50-talet, og har fått praktisera med unntak av åra under den brutale Kulturrevolusjonen. Dei siste månadane er fleire tusen krossar blitt tekne ned frå kyrkjer og erstatta med kinesiske flagg.

Slår ned

Ei revidert religionslov som tok til å gjelda 1. februar, slår ned på dei mange uregistrerte kyrkjene. Dette er både huskyrkjer og store uregistrerte kyrkjer som er blitt tolerert på gateplan eit par tiår. Men no er livet vanskelegare. Den reviderte religionslova forbyr samlingar på meir enn 50 personar.

Kristne i Beijing ber saman. Barn og unge under 18 år har ikkje lov til dette. Foto: World Watch Monitor

I fleire provinsar vert forbodet for barn under 18 år i gudshus handheva. I Henan-provinsen, der tilstramminga av religionspolitikken er aller hardast, er både katolske og protestantiske kyrkjer blitt åtvara mot å la barn under 18 delta i gudstenester. Lokale tenestemenn har mange stader hengt opp plakatar med denne åtvaringa, melder Christian Solidarity Worldwide. Meldingane er stadfesta av andre kjelder.

Styresmaktene i Linxia i Gansu-provinsen har forbode barn å delta i religiøse aktivitetar i skuleferien. I området bur det mange muslimar.

Overvakar

I fleire delar av Kina har styresmaktene brukt skular for å overvaka folks tru og livssyn. Styresmaktene har, melder Christian Solidarity Worldwide (CSW), truga med å nekta skulegang på grunnlag av foreldra si tru eller religiøse praksis.

I provinsane Zhejiang og Henan har skulane pålagt studentar og foreldra deira å rapportera kva dei trur på. Anonyme kristne fortel til China Aid at styresmaktene brukte rapportane til å spora opp truande og be dei forneakta trua si.

I Henan har styresmaktene fleire stader sagt at «å tru på religion er forbode» og at barna til dei som ikkje rettar seg etter dette, ikkje får gå på skulen, melder CSW.

China Aid fortel at i mars omringa vakter og lokale tenestemenn ein barnehage eigd av ei protestantisk kyrkje i Beijing. Dei hindra foreldre og lærarar i å koma inn. Lokale kristne trur at politikken er retta mot barnehagar som vert drivne av uregistrerte kyrkjer som sjølve er blitt pressa til å stengja. Den store uregistrerte kyrkja Zion i Beijing blei stengd i september.

Den mest hardhendte undertrykkinga i Kina ramar det muslimske uigur-folket. Minst ein million er sperra inn i omskoleringsleirar i Xinjiang.

I nokre tilfelle er heile familiar haldne i slike leirar, melder Human Rights Watch.

På www.stefanus.no kan du lesa om ny rapport som viser kinesiske overgrep mot uigurane.

» I fleire provinsar vert (...) forbodet for barn under 18 år i gudshus strengt handheva.

– Drøye assimileringstiltak i blant annet skolen setter dype spor og gir varige mén, sier Lisa Winther. Foto: Pål Brenne

‘LA IKKE FORDOMMER SPRES UFORSTYRRET’

– Altfor mange land har skolepensum som bygger opp om negative fordommer og stereotyper av annerledestroende.

Det er budskapet i et opprop som skal overleveres utenriksminister Ine Marie Eriksen Søreide under fakkeltog i Oslo 12. november.

I oppropet blir norske myndigheter bedt om at bistand til utdanning ikke må gå til skolesystemer der spredning av fordommer får foregå uforstyrret.

» Fornorskingspolitikken mot samer og kvener har dessverre mange likhetsstrekk med (...) autoritære regimer i dag.

Lisa Winther

– Pensum må forandres, og lærere må utdannes til å være gode forbilder som fremmer respekt for religiøs mangfold og alles like rettigheter, sier seniorrådgiver Lisa Winther i Stefanusalliansen som arrangerer fakkeltog sammen med Åpne Dører. Temaet i år er barn og trosfrihet.

Straffbart

Norske myndigheter oppfordres også til – i dialog med andre land – å ta opp lovverk som begrenser barn og unge fra å delta i religiøse aktiviteter som de eller foreldrene ønsker at de skal delta i. I Kina og flere sentralasiatiske land er det straffbart for religiøse samfunn å la barn delta i samlinger og aktiviteter.

Utenriksministeren blir også bedt om å ta opp lover som gjør det vanskelig for konvertitter å registrere barna i sin nye tro og oppdra dem deretter. I muslimske land kan konvertitter bli fratatt foreldreretten eller de kan ikke skifte sin egen religiøse tilhørighet.

Glad for norsk oppgjør

Lisa Winther er glad for at Stortinget har nedsett en sannhets- og forsoningskommisjon som skal granske fornorskingspolitikken som fra midten av 1800-tallet ble ført mot samene og kvenerne. Utvalget ledes av Dagfinn Høybråten.

– Fornorskingspolitikken mot samer og kvener har dessverre mange likhetsstrekk med hvordan autoritære regimer i dag prøver å assimilere etniske og religiøse minoriteter inn i religionen og kulturen til majoritetsbefolkningen. Dette gjøres gjennom stereotype og nedsettende fremstillinger i skolepensum, straff for bruk av eget språk og forbud mot egne religiøse uttrykk, sier Lisa Winther.

Hun legger til:

– Da, som nå, ble særlig barn lidende under temmelig drøye assimileringstiltak i blant annet skolen. Vi vet at det setter dype spor og gir varige mén. Derfor er det gledelig at Norge nå tar tak i dette for å ta et oppgjør og bidra til forsoning. Denne prosessen kan være et nyttig referansepunkt og være avgjørende for å gi Norge troverdighet når våre myndigheter arbeider for barns rett til trosfrihet i andre land.

LES MER PÅ NETTET

Oppropet til utenriksminister Ine Marie Eriksen Søreide, om barn og trosfrihet, vil bli lastet opp på vår nettside når det er overlevert. Der kan du også lese rapporter fra noen av fakkeltogene.

www.stefanus.no

FRYKTT FOR VOLD, TRO PÅ KRISTUS

Skrekklagne kvinner og barn etter det brutale angrepet på den kristne bydelen Josephs Colony i Lahore i Pakistan i 2013. Foto: Saad Sarfraz Sheik

Kristne i Pakistan opplever forfølgelse og hat. Men de har ikke mistet håpet om et mer humant samfunn.

TEKST: SAJID CHRISTOPHER PAUL, LAHORE, PAKISTAN

Kristne i Pakistan kan kalles et lidende og forfulgt samfunn. På grunn av sin tro er de dyttet ut i periferien.

Islam er landets offisielle religion. 97 prosent av befolkningen er muslimer. De øvrige 3 prosent er kristne, hinduer, sikher, ahmadia, paresere og folk som hører til andre trostradisjoner. Alle religiøse minoriteter er blitt forfulgt siden dannelsen av Pakistan i 1947.

Jeg vil her fokusere på situasjonen for Pakistans kristne. Kristne i Pakistan regnes som andreklassens borgere. Siden de er få, er de i stor grad uten politisk makt.

Kristne er de fattigste og mest marginaliserte. De er tvunget til å ta det simpleste arbeidet – både fordi mange er fattige og uten utdanning, og fordi kristne er sett på som «urene». Typisk nok arbeider kristne med renhold av gater og med kloakk og avløp. →

← Risikerer overgrep

Mange kristne arbeidere får bare midlertidige jobber og er derfor uten rettigheter til pensjon, sykefravær eller ferie. Og når dødsdømte skal henges, er det kristne som får den simpleste av alle jobber – å utføre henrettelsen.

Unge kristne jenter som arbeider som hushjelper eller sykepleiere, risikerer overgrep på arbeidsplassen.

Majoriteten av de unge velutdannede kristne i byene får seg ikke arbeid. Regjeringen sier at 5 prosent av stillingene er reservert for religiøse minoriteter. Men denne politikken er aldri blitt praktisert effektivt.

En stor andel av Pakistans kristne arbeider i teglsteinsfabrikker. De får ofte lav lønn for sitt harde arbeid ved ovnene som brenner stein. Mange kvinnelige arbeidere utsettes for fysiske overgrep, de tvinges til ekteskap av eierne av ovnene og nektes fri ved fødsler.

Barna av disse arbeiderne tvinges gjennom gjeldsslaveri til å arbeide ved mursteinsovnene og frarøves derfor retten til utdanning.

» For eksempel kan en muslim få bedre karakterer på skolen enn kristne fordi vedkommende lærer Koranen.

Tvinges til tro

Det er et trist faktum at kristne i ulike deler av samfunnslivet presses eller tvinges til å konvertere til islam. Det er hundrevis av eksempler på at kristne jenter er tvunget til å konvertere: de utsettes for overgrep, tvinges til å gå over til islam og giftes bort til muslimske menn.

Kristne nektes lik mulighet til utdanning. For eksempel kan en muslim få bedre karakterer på skolen enn kristne fordi vedkommende lærer Koranen. Dette setter kristne tilbake i køen når de søker om høyere utdanning. Mange utsettes også for diskriminering når de søker plass ved universiteter.

I tillegg kommer det faktum at skolepensum inneholder støtende og nedsettende informasjon om kristen-

Human Friends Organization driver nå skole med 1089 elever. Foto: HFO

dommen, mens islam glorifiseres. Bøkene ignorerer pakistanske kristnes bidrag til å etablere og utvikle landet.

I den hovedsaklig kristne bydelen Youhanabad i Lahore driver vi i Human Friends Organization en skole. Det finnes ingen offentlige skoler i et område med over 125 000 mennesker. De private skolene krever så høye skolepenger at barna i de mange sårbare familiene frarøves retten til utdanning. Barn i familier som er blitt ofre for blasfemianklager, og barn av fanger, får gratis skolegang på vår skole.

Angriper kirker

Kristne har lov å praktisere sin tro og bygge kirker. Men det er fortsatt omfattende problemer som hindrer dem i fritt å praktisere sin tro. Det verste er frykten for angrep, og særlig selvmordsangrep under gudstjenester.

De siste årene er mange kirker angrepet, dusinvis av kristne er drept og hundrevis er alvorlig skadet. Den siste kirken som ble angrepet av en selvmordsbomber, var en metodistkirke i Quetta i desember i fjor, med ni drept og mange skadet. I mars 2015 ble to kirker i Youhanabad i Lahore angrepet – 22 ble drept og 70 skadet.

Påskedag i 2016 angrep en selvmordsbomber Gulshan-parken i Lahore. 75 ble drept og mer enn 340 ble skadet. Angrepet var rettet mot kristne, men mange muslimer var også blant ofrene. I september 2013 ble en kirke i Peshawar angrepet. 127 ble drept og over 250 ble skadet.

De siste årene er flere kirker i ulike kirkesamfunn i Pakistan satt fyr på og ødelagt av sinte muslimske mobber.

Lever med frykt

De siste årene er situasjonen for kristne blitt vanskeligere og vanskeligere. Anti-kristne hendelser skjer jevnlig. Tilfeller av forfølgelse skjer over hele landet, men noen ganger er det vanskelig å få informasjon fordi det skjer på landsbygda.

Kristne lever alltid i frykt for å bli angrepet dersom de «sårer» muslimske følelser ved for eksempel å spille

musikk under gudstjenester eller holder gudstjenester mens muslimer har bønnetider.

Volden mot kristne av militante islamske grupper skjer nesten daglig. Det er ille å være kristen i Pakistan.

Konvertering – en skam

I islamske utdanningsentra blir muslimer lært opp til og oppmuntret til å forfølge kristne. Dette gjør det risikabelt å konvertere til kristendommen. Men konvertitenes verste fare er deres egne familier, siden konvertering til kristendommen sees på som en skam.

Kristne jenter er ekstra sårbare, og det er stadige eksempler på voldtekt eller gjengvoldtekt. Det er anslått at det skjer to slike tilfeller av grove seksuelle overgrep hver eneste dag.

Men mange kristne jenter rapporterer ikke om volden. De rapporterte sakene representerer derfor bare en del av de faktiske overgrepene mot kristne jenter.

Med noen unntak etterforsker pakistansk politi heller ikke disse sakene, og når de gjør det, er det i praksis umulig å bevise voldtekt.

» Den største trusselen mot kristne i Pakistan er den beryktede blasfemiloven.

Blasfemianklager

Den største trusselen mot kristne i Pakistan er den beryktede blasfemiloven. Ifølge loven er den som ytrer selv et enkelt ord mot profeten Muhammed skyldig – med fengsel på livstid eller dødsstraff som dom.

Hundrevis av kristne er blitt offer for denne loven. Både en høyesterettsdommer, en guvernør og en kristen minister som var motstandere av loven, er blitt myrdet.

Blasfemianklager brukes som et sverd. Kristne er myke mål for slike beskyldninger. Noen saker rammer også muslimer. Men vi ser at anklagede muslimer løslates og benådes etter noen få måneder, mens kristne blir sittende i fengsel i årevis.

To kristne er for tiden dødsdømt for blasfemi. Jeg håper at når du leser dette og før årets «Søndag for de forfulgte», er fembarnsmoren Asia Bibi frikjent og i sikkerhet – etter åtte år med dødsdom hengende over seg.

Også Sawan Masih har en dødsdom. Han ble dømt etter det voldelige angrepet på det hovedsaklig kristne nabolaget Josephs Colony i Lahore i 2013. Området ble brent ned etter falske anklager om blasfemi.

Det har vært en gjennomgang i fugleperspektiv på situasjonen for kristne i Pakistan. En ting er klart: Kristne i Pakistan som opplever slik forfølgelse og slikt hat, er trofaste mot sin hyrde, Jesus Kristus. De har ikke mistet håpet om et bedre mer humant samfunn.

Ekstremister truer – familier må leve i skjul

«Romila» som du kan se bilde av på forsiden av dette magasinet, må leve i skjul sammen med resten av familien. Ekstremister truer dem på livet i Pakistan.

Blasfemianklagede kristne som frikjennes i retten, risikerer nemlig å bli voldelig angrepet eller drept. Ett eksempel: Younas ble frikjent for blasfemianklager i retten i 2013, etter syv år i fengsel. Men ekstremistene har ikke frikjent ham. Han og familien har levd i skjul siden frikjennelsen (se mer i Magasinet 2-2017). «Romila» og hennes søsken får skolegang på et hemmelig sted.

Mobben angriper også kirker og kristne lokaler og ildspåsettelse av hjem og nabolag. I blodbadet i Gojra i 2009 ble et kristent nabolag angrepet av en rasende muslimsk mobb. Åtte kristne ble drept, flere av dem var kvinner og barn. Dusinvis av kristne har utvandret i frykt for blasfemiloven.

Fra terrorrammede St. John katolske kirke i Lahore i Pakistan.

«Søndag for de forfulgte»

- Menigheter over hele verden markerer «Søndag for de forfulgte» 11. november eller en annen søndag.
- I år retter vi søkelyset på Pakistan. På våre nettsider www.stefanus.no finner du salmer, bønner, prekenhjelp og Pakistan-informasjon i tekst, bilder og filmer.

■ **Sajid Christopher Paul** leder Human Friends Organization (HFO), Stefanus-alliansens partner i Pakistan. HFO tilbyr blant annet rettshjelp, sosialhjelp og medsinsk hjelp til ofre for blasfemianklager og andre overgrep.

25 deltagere blir årlig kurset i en måned av Equality Myanmar for å undervise i menneskerettigheter rundt om i landet. Deltagerne forteller at de endret syn på minoriteter etter kurset. Foto: Equality Myanmar.

Deltagere på menneskerettighetsundervisning i Bago, Myanmar, i regi av Equality Myanmar. Foto: Equality Myanmar

KJEMPER MOT BUDDHISTISK HATPRAT

– Jeg er selv blitt en lett målskive for radikale buddhister, sier menneskerettighetsforkjemper Aung Myo Min i Myanmar.

TEKST: BIRGITTE MOE OLSEN, THAILAND

Flere steder i Myanmar koker konflikten mellom buddhister og muslimer under overflaten. I en ettårsperiode i 2012 og 2013 brøt det ut nesten 40 tilfeller av voldelig konflikt mellom buddhistiske og muslimske grupper.

” Han hetses på nettet. Det er også hengt opp bilder av ham i diverse templer for å erklære ham som fiende.

I etterkant ble det klart at anti-muslimsk propaganda var blitt spredt i disse områdene før konfliktene brøt ut. En buddhistisk-nasjonalistisk bevegelse med munker i spissen har fått stor oppslutning de siste årene. De fremmer budskapet om at Myanmar er et land for buddhister, mens muslimer er inntrengere og terrorister som vil overta landet med store barnekull.

– De bruker et religiøst språk for å mobilisere hat mot minoriteter. Religionen gir dem autoritet, og folk stiller ikke spørsmålsteget ved det de hører, sier Aung Myo Min, lederen av Stefanusalliansens mangeårige samarbeidsorganisasjon, Equality Myanmar.

Equality Myanmar startar nytt prosjekt mot hatprat, og målet for Stefanusalliansen er å støtte dette med Norad-midler gjennom Digni.

Hatprat på nett

Til tross for at en ytterliggående buddhistisk-nasjonalistisk organisasjon for «beskyttelse av rase og religion» (MaBaTa) ble kjent ulovlig sommeren 2017, lever budskapet videre, spesielt på internett. Det spres hatefulle ytringer og oppfordringer til vold. Facebook er blitt den nye «jungeltelegraf» i Myanmar, der alt medieinnhold ble strengt sensurert helt frem til 2012.

De mest profilerte og radikale munkene har mange tusen følgere på nett, og kan effektivt spre sine hatske meninger og falske nyheter om muslimer.

– De misforstår hva «trofrihet for alle» betyr. De tror at fordi vi forsvaret muslimers rettigheter, så forsvaret vi også islam. Derfor ser de på trofrihet som en trussel mot buddhisme.

Aktivist under press

Myo Min er selv buddhist, men mottar stadig trusler og krenkelser fra de ekstreme buddhistiske nasjonalistene. Han hetses på nettet. Det er også hengt opp bilder av ham i diverse templer for å erklære ham som fiende. Myo Min har måtte forlate landet flere uker om gangen fordi presset fra de religiøse nasjonalistene i perioder blir for stort. Det gjelder spesielt når han har kritisert den beryktede burmesiske hæren eller de nasjonalistiske buddhistene.

– Det påvirker arbeidet mitt, for jeg må ta forholdsregler for min egen sikkerhet, og kan ikke være så mye ute blant folk som jeg vil. Men jeg tenker: Hvem er det egentlig som tar feil her? Jeg tror jeg gjør det rette, og jeg tror så mye på rettigheter for alle at jeg er villig til å fortsette arbeidet, selv om det kan være vanskelig.

Ny lovgivning

Siden 2012 har det vært pressefrihet i Myanmar. Både regjeringen og sivilsamfunnet har sett behovet for lovgivning som begrenser hatprat. Men de skiller lag i hvordan det skal skje.

Myndighetene la sitt lovforslag fram for parlamentet i 2017. Equality Myanmar og andre kritiserte forslaget. Myndighetene var, sa kritikerne, mer opptatt av å kneble regime-kritiske stemmer og verne om buddhistiske interesser enn å hindre hatefulle ytringer med oppfordring til vold og hatkriminalitet. Følger man FNs Rabat Plan of Action skal det nemlig være høye terskler for å begrense ytringsfriheten gjennom lovgivning.

Sammen med andre ikke-statlige organisasjoner har Equality Myanmar skrevet et alternativt lovforslag basert på internasjonale menneskerettigheter. Dette lovforslaget definerer tydelig straffbare handlinger og inkluderer forebyggende tiltak utenom straffeloven. Det er uklart hvor saken står, og Equality Myanmar ber om fortgang.

Trosfrihetsundervisning

Equality Myanmar er klare på at man ikke kan bekjempe hatefulle ytringer gjennom straffetiltak alene. Ytringene kommer fra inngrodde holdninger og stereotyper som må endres dersom Myanmar skal bli et samfunn med plass til etnisk og religiøs mangfold.

Gjennom 11 år har Stefanusalliansen støttet Equality Myanmar arbeid med menneskerettighetsundervisning, finansiert med midler fra Norad, gjennom paraplyorganisasjonen Digni. Mer enn 10 000 mennesker har fått gratis opplæring. Trofrihet er en naturlig del av undervisningen.

– Det er viktig med en grundig forståelse av hva trofrihet er. Trofrihet skal ikke tillate brudd på andre rettigheter, sier Myo Min.

Han mener at religion kan brukes på en positiv måte for å spre toleranse og respekt, spesielt for dem som er skeptiske til menneskerettigheter i utgangspunktet.

– Vi bruker begrep som «verdighet» og «respekt». Det skaper trygghet og åpner et rom for debatt. Slik klarer vi å formidle retten til trofrihet, sier Aung Myo Min.

LES OGSÅ

Intervju med Aung Myo Min side 2

Nguyen (32) flyktet fra Vietnam da politiet ville arrestere ham. Nå savner han familien, men håper at han en dag kan reise hjem.

» Vi kjente igjen flere og vet at de jobber på oppdrag fra myndighetene. De begynte å banke opp kvinnene.

Nguyen, vietnamesisk flyktning i Thailand

NÅR POLITIET BLIR OVERGRIPERE

Én opplevde at de kristnes drikkevann ble forgiftet. En annen måtte flykte etter å ha stått opp mot uretten.

TEKST: GISLE SKEIE, THAILAND

Noen steder er politifolk og myndigheter ikke beskyttere, men overgripere. Det er den harde realiteten for mange av Vietnams minoritetsfolk. Nylig var kollega Marianne Haugerud og jeg i Thailand, hvor vi møtte religiøse og politiske flyktninger fra Vietnam.

Syke etter «vannsjekk»

Vi kan ikke publisere navn eller bilde, men kaller ham Chang. Han er i førtiårene og kommer fra det sentrale høylandet i Vietnam. I disse store fjellområdene er minoritetsfolkene i årevis blitt brutalt behandlet av politi og myndigheter.

I 2013 ble Chang pastor for en nystartet landsby-menighet bestående av syv familier. Et par år senere begynte problemene, da en myndighetsperson kom for å sjekke drikkevannet til den kristne bosetningen.

– Etterpå ble 30 av menighetens medlemmer alvorlig syke, og symptomene gjorde at vi tenkte på forgiftning. Vi ba lokale myndigheter om å ta vannprøver, men fikk avslag, sier Chang.

Menigheten tok da egne prøver og sendte til myndighetene og det lokale sykehuset. Svaret kom raskt: Nei, vannet var ikke forgiftet.

– På det lokale sykehuset hånet de oss: «Dere som er kristne trenger ikke sykehus og medisiner. Bare be til Gud og bli friske!» Vi måtte ta de syke tilbake til landsbyen og pleie dem så godt vi kunne, sier Chang stille.

Men de følte seg styrket i mistanken om at vannet var blitt forgiftet.

– Vi tok med oss vannprøver til en annen provins, hvor ingen visste hvem vi var. Sykehuset der fant gift i

vannet og sa at de som tar denne giften, risikerer å dø etter to-tre måneder.

Changs stemme brister i gråt. Han slår øynene ned og må ta en pause.

Måtte forlate landsbyen

De nye testresultatene ble levert til politiet, som kom tilbake til de kristne og sa: «Vi har funnet gift i drikkevannet deres. Dere kan ikke bo her lenger. Alle må bort!»

– Politiet var veldig sinte for at vi hadde testet vannet i en annen provins. De ble brutale, og blant annet banket de opp kona og en av døtrene mine. Situasjonen ble uutholdelig.

I april 2017 flyktet Chang og familien til Thailand, hvor de har fått hjelp av organisasjonen Boat People SOS. Men de er sterkt traumatisert, og det er vanskelig å finne jobb.

– Hva slags fremtid venter oss nå? spør Chang.

Filmet overgrep, ble anklaget

En annen av flyktningene vi møter i Bangkok, er katolske Nguyen Hoang (32), også han fra Det sentrale høylandet i Vietnam. Nguyen måtte flykte etter at han filmet et overgrep mot folket sitt.

Enkelt forklart er bakgrunnen at vietnamesiske myndigheter tvangskjøper store landområder fra minoritetsfolkene og selger videre til kyniske næringsaktører, med enorm fortjeneste.

– De stjeler jorda og livsgrunnlaget vårt. Myndighetene kan tvangskjøpe et stort område for én dollar og selge videre for mange millioner, sier Nguyen.

De protesterte til myndighetene mange ganger, uten å få svar. Men i desember 2017 kom en mobb på rundt 100 personer til Nguyens hjemsted.

– Vi kjente igjen flere og vet at de jobber på oppdrag fra myndighetene. De begynte å banke opp kvinnene. Over 30 personer måtte på sykehus. Jeg var der og filmet det som skjedde, og dagen etter publiserte jeg det på Youtube.

I desember 2017 kom en mobb til Nguyens hjemsted etter at folket hadde protestert mot myndighetenes tvangsoppkjøp av jorda deres. Over 30 måtte på sykehus etter angrepet. Foto: Fra Nugyens film på Youtube.

Boat Pople SOS

- Boat People SOS (BPSOS) er ny samarbeidspartner for Stefanusalliansen fra 2018.
- BPSOS hjelper religiøse og politiske flyktninger fra Vietnam.
- Stefanusalliansen støtter et prosjekt (med midler fra Samarbeidsavtalen med Utenriksdepartementet) hvor religiøse minoriteter – katolikker og cao dai-tilhengere – utrustes til å dokumentere overgrep de utsettes for inne i Vietnam. Rapportene skal sendes til BPSOS, som sørger for at dokumentasjonen når det internasjonale samfunn. Det har vist seg at situasjonen bedres i områdene det rapporteres fra.
- Målet er å bygge opp nye menneskerettsorganisasjoner i Vietnam.

De samlet dokumentasjon og henvendte seg til Vietnams sentrale regjering.

– Vi ville anmelde angrepet. Men i mai fikk jeg i stedet beskjed om at politiet ville arrestere meg, på åpenbart falske anklager. Jeg fikk kontakt med Boat People SOS, som hjalp meg å flykte hit til Bangkok.

Nguyen viser oss bilde av døtrene på to og fire år, som ennå er hos moren i Vietnam.

– Vi kan ikke ha kontakt, det er for risikabelt. Men jeg vet at kirken hjemme tar hånd om familien min.

Nå er håpet at advokatene til Boat People SOS kan hjelpe med å få annullert den falske anklagen mot Nguyen, slik at han kan reise hjem. I mellomtiden forteller han sin historie til medier og organisasjoner han treffer i Bangkok.

– Vi er nødt til å stå opp mot den uretten vi utsettes for. Dere kan hjelpe oss ved å fortelle verden om det som skjer, avslutter modige Nguyen.

To advokater fra Stefanusalliansens partner møter en representant for myndighetene i et land i det tidligere Sovjetunionen.

For mennesker som følges på grunn av sin tro, kan rettshjelp være den eneste måten de kan forsvare sine rettigheter på.

RETTSHJELP FOR RETTFERDIGHET

TEKST: MARIA, menneskerettighetsrådgiver i Stefanusalliansen

I Pakistan blir Patras beskyldt for å ha delt et blasfemisk bilde i sosiale medier. En rasende mobb truer med å brenne hele nabolaget hvis Patras ikke blir utlevert til dem. Patras unnslipper og overgir seg til politiet. Etter 9 måneder har blasfemi-anklagede Patras ikke fått noen rettshøring. Mange ofre for blasfemianklager sitter flere år i fengsel, basert på vitneutsagn og uten håndfaste bevis. De som kommer med falske vitnemål, risikerer ingen straffefølgelse.

I et østeuropeisk land får et buddhistisk trossamfunn avslag på offisiell registrering. Alle deres aktiviteter anses som ulovlige, og de har ingen juridiske rettigheter. De kan derfor ikke få kontrakt på leie av gudshus eller opprette bankkonto. De risikerer at politiet vil trakassere dem og gi dem bøter.

I Tyrkia får to medlemmer av den protestantiske kirken beskjed om at deres kontrakter som offentlige tjenestemenn ikke kan fornyes fordi de er kristne.

Stefanusalliansen støtter mennesker og kirker som forfølges eller undertrykkes på grunn av sin tro. I de

nevnte sakene hadde ofrene behov for rettshjelp for å kunne beskytte seg mot overgrep og kunne praktisere sin tro. De fikk støtte til rettshjelp av Stefanusalliansens partnere.

Trakassering

Stefanusalliansen har i lengre tid støttet Den Protestantiske Alliansen i Tyrkia (TEK). TEK bistår hovedsakelig med praktisk og juridisk rådgivning til kirkesamfunn som ønsker å registrere seg som kirker. Offisiell registrering gir flere rettigheter, og erfaringsmessig utsettes registrerte kirker for mindre trakassering.

TEK bistår også ofre for religiøst betinget vold, og var involvert i rettssaken etter drapene på ansatte i bibelselskapet Zirve Publishing House i Malatya. De har også arbeidet aktivt med støtte til den amerikanske pastoren Andrew Brunson i Izmir. Han har sittet fengslet i to år og møtte i retten til sin fjerde høring 12. oktober. Da ble tiltalen redusert, straffen satt til drøyt 3 år og Andrew Brunson ble satt fri. (Les mer side 20-21)

Kidnappet

Human Friends Organization (HFO), Stefanusalliansens partner i Pakistan, bistår ofre for blasfemianklager, men også kristne jenter som blir kidnappet, konvertert til islam og giftet bort til kidnapperen eller andre. HFO bistår disse ofrene med rettshjelp, husly, rehabilitering og politisk påvirkning.

Stefanusalliansen støtter også et advokatfirma som jobber i et østeuropeisk land. Advokatene gir gratis rettshjelp til hovedsakelig kristne enkeltmennesker og kirker, men også til andre trossamfunn. De bistår også med opplæring i trosfrihet for troende, rapporterer om overgrep og driver lobbyvirksomhet mot politiske myndigheter og internasjonale organisasjoner for å styrke trosfriheten.

Satsing på rettshjelp

Rettshjelp kan hjelpe ofre med å forsvare sine rettigheter. På lengre sikt styrkes trosfriheten og menneskerettighetene hvis mange ofre får anerkjent sine rettigheter. Vellykkede rettsprosesser kan også lede til lovendringer som beskytter trosfriheten og retten til å praktisere religion i det aktuelle landet.

Rettshjelp innebærer juridisk rådgivning til mennesker som ellers ikke ville hatt tilgang til slik hjelp. Klienten har ofte bare behov for å forstå sin egen situasjon eller å få råd om hvordan han eller hun kan kreve sine rettigheter overfor myndighetene. I noen tilfeller vil det være mulig og nødvendig å gå til rettsesak.

I mange land vil alminnelige mennesker ikke kunne forsvare sine rettigheter – rettsystemet er for komplisert eller de har ikke råd.

» Etter 9 måneder har blasfemi-anklagede Patras ikke fått noen rettshøring.

Rettshjelp kan derfor være avgjørende for å sikre rettferdighet for alle.

Stefanusalliansen har i lengre tid ønsket å styrke og utvide prosjekter innen rettshjelp. Gjennom den treårige avtalen Stefanusalliansen har inngått med Utenriksdepartementet, er det bevilget midler til å støtte advokater som gir rettshjelp til ofre for forfølgelse på grunn av religion. I tillegg skal midlene brukes til undervisning for advokater om hvordan de kan bekjempe forfølgelse og hva slags verktøy de kan bruke til å forsvare ofre.

INDIA

Pastorar arresterte

Minst ti pastorar og familiane deira blei arresterte 23. september midt under gudstenester ulike stader i den indiske delstaten Uttar Pradesh. Fleire pastorar er tiltalte for tvangskonvertering.

Du kan bli med i appellaksjonen for 271 pastorer og andre kristne i India.

Les mer om arrestasjonene og bli med i appellaksjonen på www.stefanus.no

KINA

Vil regulere religion på nettet

Kina har laget utkast til reguleringer av formidling av tro på internett. De som vil formidle religiøs undervisning og informasjon på nettet, kan komme til å bli avkrevd en søknad om lisens og oppfylle flere vilkår, melder Christian Solidarity Worldwide.

I september stengte Kina den store uregistrerte kirken Zion i Beijing.

www.csw.org.uk, 13. september

NIGERIA

Minst 11 drept i nytt angrep

Minst 11 ble drept og 12 skadet 2. september, da en fulani-milits skjøt fra en bil i en landsby i delstaten Plateau.

www.csw.org.uk, 4. september

NIGERIA

Druknet på flukt

Minst 20 kristne druknet da de forsøkte å flykte fra en fulani-milits som angrep landsbyer nordøst i Nigeria. Angrepene skjedde mellom 13. og 16. september i delstaten Adamawa.

worldwatchmonitor.org, 21. september

CUBA

Krever full trosfrihet

En gruppe av ledere fra et bredt spekter av de største protestantiske kirkesamfunnene på Cuba har startet en kampanje for å kreve beskyttelse av tros- og livssynsfriheten. Det er en helt uvanlig kampanje på Cuba, og de vil ha trosfriheten slått fast i den nye grunnloven.

www.csw.org.uk, 24. september

Et kart over alle de ber for

Bak i Sinsen kirke i Oslo har de i fem år hatt et verdenskart for å informere om menighetens prosjekter og inspirere til å be for forfulgte. – Vi har hengt opp lapper for noen forfulgte som vi er blitt kjent med gjennom Stefanusalliansen, sier sokneprest Henning Vik (bildet).

Samlet inn over 30 000

– Stefanusalliansen er et av de formål som jeg prioriterer høyest med min givertjeneste. Da jeg fylte 70, gikk jeg ut med en oppfordring til familie, venner og kjente om å gi en gave til Stefanusalliansen. Oppfordringen gikk ut ved personlige brev og via Facebook. Oppslutningen var overveldende. Til sammen kom det inn over 30 000 kroner. Det var den største gave og glede jeg kunne få, sier biskop emeritus Per Oskar Kjølås (bildet).

Foto: Kirkens informasjonstjeneste

Ørum i irakisk kloster

I april dro prest og forfatter Jostein Ørum til Irak sammen med Stefanusalliansen. Der besøkte han et av verdens eldste kloster i kontinuerlig bruk, Mar Mattai-klosteret fra 360-tallet. I en video kan du bli med Ørum til det aller helligste rommet. Det huser graven til grunnlegger Mar Mattai, eller St. Matteus.

Den eldgamle trostradisjonen overlevde IS.

Se video på www.stefanus.no.

Jostein Ørum sammen med fader Yusuf i Mar Mattai.

eller Jomfru Maria åpenbarer seg for dem og helbreder dem eller gir dem det de ønske

– Meningsløst, UNE

Utlendingsnemnda (UNE) får hard kritikk for at iranske konvertitter som UNE antar vil være diskret om sin kristne tro ved tilbakekomst til Iran, får asylavslag.

– Det er helt meningsløst å prøve å sannsynliggjøre fremtidig aktivitet. Tro er et livsprosjekt i endring, sa biskop emeritus Tor B. Jørgensen under en konferanse i Oslo 19. september. Da gjorde Stefanusalliansen, Noas, Norges Kristne Råd og Bispemøtet opp status ett år etter presentasjon av rapporten «Tro, Håp og Forfølgelse II».

UNEs Ketil Larsen avviste at de krever diskresjon om tro. UNE avslår derimot søknader når det regnes som sannsynlig at søkeren vil være diskret ved retur til Iran.

– Det går ikke an å påstå at dette ikke er en beskjed om at ved å opptre diskret, går det greit, sa Jørgensen.

– Alle medlemmer av Irans huskirker lever under trusselen om å bli arrestert, sa Mansour Borji (bildet) fra organisasjonen Article18.

Les mer på www.stefanus.no

Besøkte norske venner

I september besøkte pastor Ramazan Arkan fra Antalya i Tyrkia vennskapsmenigheter i Gand, Bryne og Søgne. Han fortalte sin historie, om kirken i Antalya og situasjonen for kristne i Tyrkia.

Visjonen til kirken i Antalya er å dele evangeliet med mennesker som aldri har hørt det før – og bygge kirker i områder uten kirker. Gjennom loppemarked og konserter kommer nysgjerrige muslimer. Derfor er det nye kirkebygget, som Stefanusalliansen støttet byggingen av, et godt verktøy: Menigheten ble for to år siden delt i to for å nå videre ut.

Kirken får ikke lenger dele ut litteratur og invitere i gatene. Men i jula får de, som i fjor, holde konsert med andakt i rådhusets store sal. De håper også å gjenta suksessen med konsert på et hotell.

Pastor Ramazan og Kristine Skree Kristiansen i Gand kirke i Sandnes.

Utvikler trosopplæring

Stefanusalliansen har fått 200 000 kroner over to år fra Kirkerådet til utvikling av materiell til trosopplæring – i samarbeid med Hans Olav Baden og Torbjørg Torp-Nilsen i Holmlia menighet i Oslo. Det er et opplegg med åtte selvstendige enkeltsamlinger som kan settes sammen til én oppsetning.

Idéen fikk Torp-Nilsen hos Stefanusalliansens partnere Mama Maggie og biskop Thomas i Egypt. I Holmlia er det laget et stort iotakors (se mer om iotakorset i Magasinet Stefanus 4-2018). Iotakorset i Holmlia er laget på en sponplate, med søppel i ulike farger – etter inspirasjon fra Mama Maggies arbeid i Kairos «søppelby».

Søster Theodora, nonne på Anafora i Egypt, besøkte Holmlia i høst med sitt iotakors rundt halsen. Det skapte begeistring blant barna som har laget iotakorset.

Søster Theodora sammen med Torbjørg Torp-Nilsen i Holmlia kirke.

‘IS provoserer frem forvandlet islam’

– Om noe godt kan komme ut av IS-ondskapen, er det at muslimske lærde for første gang i historien nytolker koranvers som er blitt brukt for å rettferdiggjøre vold, sier Martin Accad.

Accad underviser om islam for kristne ved Arab Baptist Theological Seminary i Beirut. I oktober besøkte han Stefanusalliansen. På et frokostmøte sammen med Skaperkraft sa han at det er uansvarlig av muslimske ledere å si at IS ikke har noe med religion å gjøre. Det de må gjøre er å nytolke Koranen og presentere en alternativ fortelling.

– Etter IS har det vært mange konferanser av muslimske ledere som har fordømt IS, plassert kalifatet i historien og sagt at muslimer kan leve under sekulære lover. IS har provosert frem historiens største forvandling av islam, sa Accad.

Les mer på www.stefanus.no

Fra venstre Ed Brown, Martin Accad og sheikh Mahmoud Jalloul fra Tauheed-moskeen. Ole Tomas Talset fra Skaperkraft (t.h.)

Bekymret for trosufriheten

Samme dag som årets fakkeltog for forfulgte, 12. november i Oslo, har Utenriksdepartementet invitert til nasjonal konferanse om tros- og livssynsfrihet.

Norske politikere, representanter for ulike trossamfunn og eksperter skal diskutere hvordan Norge best kan arbeide med tros- og livssynsfrihet i utenrikspolitikken.

– Jeg er dypt bekymret over rapporter som indikerer at over 70 prosent av verdens befolkning lever i land der tros- og livssynsfriheten begrenses, uttaler utenriksminister Ine Eriksen Søreide.

– Initiativet viser at Norge tar trosfrihet på alvor. Dessuten er det ikke tilfeldig at konferansen er lagt til samme dag som fakkeltog for de forfulgte. Det bør Stefanusalliansen, gjennom den mangeårige innsatsen for å løfte trosfriheten, ta litt ære for, sier Ed Brown i Stefanusalliansen som arrangerer fakkeltogene sammen med Åpne Dører.

Ine Marie Eriksen Søreide holder appell etter at hun mottok oppropet om religiøs nasjonalisme under fakkeltog i Oslo i 2017.

Åpning av bibelskole

Asia Hmong Bible Seminary har tatt imot studenter i provisoriske bygninger i Thailand. Nå skal de endelig ta i bruk en ny og romslig bygning – finansiert av givere gjennom Stefanusalliansen. Den offisielle åpningen er 14. desember.

– Tusen takk til alle dere i Norge som har gjort dette mulig, sier rektor Isara.

Bibelskolen gir teologisk og kirkelig utdanning til pastorer, ledere og misjonærer fra hmong-folket i Vietnam og Laos. Men bibelskolen ligger i Thailand, siden de ikke får lov til å drive kristen opplæring for hmong-folket i sine hjemland.

Nå gleder både studenter og lærere seg til å fylle bygningen med undervisning, gudstjenesteliv, leder trening og fellesskap.

Rektor Isara sammen med Gisle Skeie fra Stefanusalliansen foran den nye bibelskolen.

‘EG VAR HEILT KNUST I FENGSELET’

Det var ei langt større påkjenning å hamna i fengsel enn pastor Andrew Brunson trudde etter å ha lese biografiane til fengsla kristne.

TEKST: JOHANNES MORKEN

” Å hamna i fengsel var langt, langt meir enn eg kunne klara.

Andrew Brunson

Andrew og Norine Brunson har leia Resurrection Church i Izmir i Tyrkia sidan 1993. Her er dei i heimen sin like for dei sette seg på flyet til USA 12. oktober, kanskje for alltid. Foto: Maria, Stefanusalliansen

Den amerikanske pastoren Andrew Brunson risikerte 35 år i tyrkisk fengsel for spionasje og støtte til terror. Men i retten 12. oktober vart tiltalen redusert, fleire vitnemål blei trekte tilbake og avslørte som løgn og straffa blei tre år og ein måned – og han vart sett fri straks.

Tyrkia hadde vore under hardt politisk og økonomisk press frå USA.

Brunson blei fengsla 7. oktober 2016 i ei massiv arrestasjonsbølge og utreinking etter kuppforsøket den sommaren. Frå 25. juli i år har han vore i husarrest.

Menneskerettsrådgjevar Maria frå Stefanusalliansen møtte Andrew Brunson og kona Norine i Izmir like før ekteparet om kvelden 12. oktober sette seg på flyet heim til USA, 25 år etter at dei starta tenesta i Tyrkia. Her er Andrew Brunsons skildring av to år i fengsel:

«Knut»

«Det første året kjende eg meg heilt knust. Eg opplevde skuffelsar, og eg tvilte på Gud. Etter å ha lese biografiar om folk som har vore fengsla, hadde eg fått inntrykk av at det var ei stor glede å lida for Kristus og at dei opplevde at Gud var nær kvar einaste dag. Slik kjende ikkje eg det.»

«Eg er ein som søker Guds nærvær. Sidan 2007 har eg sprunge etter Guds nærvær, og vi har mange gonger kjent at Gud har vore nær. Men i fengselet blei eg sjokkert av at eg ikkje opplevde Guds nærvær. Eit par gonger trudde eg at Gud snakka til meg, gjennom draumar, men det skjedde ikkje noko. Det knuste meg.»

«Hadde eg kome ut av fengsel etter det første året, ville eg ligge på golvet i fosterstilling. Men det andre året byrja Gud å byggja meg opp att. Eg byrja å putta alle spørsmåla som eg ikkje fekk svar på, i ein tenkt boks som eg låste. Berre Gud og eg kunne opna boksen. Eg ville berre fokusera på å vera ein trufast son som kunne halda ut.»

«Halda ut»

«Eg sa til Gud at den dagen eg skal stå framfor Ham, vil eg ikkje vera ei skam. Eg vil spørja: ‘Då du testa meg, svikta eg?’ Gjerde eg alt deg kunne for Deg? Var det meir eg kunne gjort?’ Eg bad: ‘Eg vil tena Deg, også i fengsel.’ At eg var i fengsel handla ikkje berre om meg. Eg hamna tilfeldigvis midt i noko større. Eg bad om at Gud skulle gje meg mot til å halda ut til slutt. Eg bad: ‘Eg vil tena Deg, Gud, ikkje med mine følelsar, men med min vilje.’»

«Det andre året i fengsel vart eg sterkare i Gud. Gjennom heile fengselsopphaldet var det ein nåde der, men det var ein usynleg nåde, ein nåde eg ikkje var i stand til å merka, verken med mine følelsar eller mine åndelege sansar. Eg følte meg åleine og isolert. Jesaja 50,10 blei mitt vers: ‘... han som vandrar i mørker og ikkje har lys, men må stola på Herrens namn og støtta seg til sin Gud?’»

«Å hamna i fengsel var langt meir enn eg kunne klara. Det kan av og til vera vanskelegare å leva for Jesus enn å døy for Jesus. Men Gud tok meg gjennom det. Folk må førebu seg meir på forfølging. Men det er viktig å vera realistisk, å vita kva det er. Mor mi sa: ‘I 2000 år har folk lide for Jesus. No er det din tur.’ Eg gråt og svarte: ‘Det er fælt, det er smertefullt.’ Ho svarte: ‘Sjølvsagt er det hardt. Det er lidning.’»

LES MEIR PÅ NETTET

På vår nettside kan du lesa meir om saka mot Andrew Brunson og om det siste rettsmøtet.

www.stefanus.no

Marianne Haugerud (46)
Gift med Paul Kristian Steiro.
Mor til Hanna (5)

– *Hva gjør du i Stefanusalliansen?*

– Jeg jobber som kommunikasjonsrådgiver med hovedvekt på å informere og inspirere menigheter og grupper i Norge til å engasjere seg for det arbeidet som Stefanusalliansen står i. Jeg jobber mye med misjonsprosjekter gjennom Samarbeid Menighet og Misjon (SMM), «Søndag for de forfulgte» og engasjerte barnegrupper og barnehager.

– *Hvorfor arbeider du her?*

– Jeg har jobbet i Stefanusalliansen i 10 år og ser at arbeidet vi får være med på bare blir viktigere og viktigere. Å få møte mennesker som står i pressede situasjoner og få kunne fortelle dem at det finnes mennesker i Norge som ber og engasjerer seg for dem, er stort.

– *Din største opplevelse i jobben?*

– Det er så mange viktige møter med mennesker som har gjort store inntrykk. Men mitt første møte – våren 2009 – med en stor gruppe mennesker fra Lata-Lata stammen i Indonesia som hadde blitt utsatt for store overgrep, sitter sterkt i minnet. Å få høre dem synge og vitne om det de hadde opplevd, var sterkt.

Unge irakarar skaper
håp med protest
mot korrupsjon og
sekteisk maktkamp.
Det seier vinnar av
Stefanusprisen 2018.

TEKST OG FOTO: JOHANNES MORKEN

‘EG SER LYS I TUNNELEN’

Stefanusprisen 2018 består av 10 000 euro, eit kunstdiplom, kaligrafert av Petter Mohn, og eit maleri signert Reidar Kolbrek. Frå venstre: Komitémedlem Ingvill Thorson Plesner, komitéleiar Knut Vollebæk, prisvinnmarane Saad Salloum og Ameer Jaje, generalsekretær Ed Brown og komitémedlem Ingun Yri Øystese.

– Eg ser lys i enden av tunnelen, seier dominikanarprest Ameer Jaje. Saman med forskar og journalist Saad Salloum fekk han 12. september overrekket Stefanusprisen 2018. Overrekkinga skjedde i Gamle Logen i Oslo. Dei to fekk prisen for eit banebrytande dialogarbeid.

Tre tiår med kriser har skjerpa spenningane mellom sunni-muslimar, som var maktbasen for Saddam Hussein, og sjia-muslimar som overtok statstyret etter den amerikanske invasjonen i 2003 og Saddam-regimets endelikt.

Grunnlova frå 2005 innførte maktdeling, etter sekte- riske liner. I 2006 vart det borgarkrig. Minoritetane er komne i hardare og hardare skvis. Store skarar kristne drog frå Irak i åra etter invasjonen.

Total mistillit

Så kom IS-barbariet sommaren 2014.

– Etter IS har vi ein total mistillit i det irakiske samfunnet. Det er ei djup krise for lov og rett. Vi ser ein uendeleg kamp om makt og privilegium, seier fader Ameer Jaje.

I mai var det parlamentsval. Vinnaren vart ein tidlegare leiar av ein sjia-muslimsk milits som vann på eit program mot korrupsjon. Han er også mot den aukande innblandinga frå sjia-styret i Iran, ei innblanding andre sjia-muslimar i Irak er for.

– Eg håpar ei ny regjering vil byggja på lov og rett og garantera borgarrettar for alle. I dag kjempar regjeringa berre for sine egne, seier Ameer jaje.

Svikta

Minoritetane i Irak kjenner seg svikta. Og det er dessutan ulikt syn mellom kristne.

– Det er 14 kristne kyrkjesamfunn, 12 kristne politiske parti og sju militsar, seier Saad Salloum.

Somme kristne parti krev ein eigen sjølvstyrt region for minoritetar, garantert av internasjonale aktørar. Saad Salloum ønskjer ein eigen provins for minoritetar. Ameer Jaje meiner dette er ein dårleg idé.

Begge avviser å innlemma minoritetane på Ninive-sletta i den sjølvstyrte kurdiske regionen i Nord-Irak. Dei trur det kurdiske styret berre vil bruka minoritetane i kamp for ein eigen kurdisk stat. Fader Ameer Jaje er klar på kva han ønskjer:

– Vi har ikkje noko anna alternativ enn ei sterk irakisk regjering basert på like borgarrettar for alle.

Sjølvmotseiande

Grunnlova frå 2005 er sjølvmotseiande, meiner Ameer Jaje. På den eine sida byggjer den på islamsk lov – sjaria. På den andre sida gjev den garantiar til minoritetane.

– Vi treng ei ny grunnlov. Landet treng også eit sterkt sivilt samfunn og friviljuge organisasjonar. Vi treng eit skulepensum som lærer barn og ungdom om respekt for alle. I dag arbeider media for enten sjia- eller sunni-islamske parti. Vi må arbeida med media for å skapa eit nytt Irak. Og vi treng eit rettsoppgjer, seier Ameer jaje.

– Men eg ser lys i tunnelen. Mange unge protesterer mot korrupsjon og sekteisk kamp i politikken.

LES MEIR, SJÅ FILM

Les meir om Stefanusprisen og sjå fleire foto og ein video på nettsidene våre.
www.stefanus.no

FEDRE ER VIKTIGE!

Dagen da Asif ble kastet i fengsel for sin tro, ble tvillingene hans Brian og Jerusha født. De er nå fem år gamle og har bare sett faren sin en håndfull ganger. Kun fordi faren deres nektet å konvertere til islam. De spør jevnlig moren sin: «Hvor er pappa?»

Asif er ikke alene om å sitte i fengsel fordi han tror «feil». Mange sitter i fengsel akkurat nå på grunn av sin tro. Asif og familien hans er forfulgt, men ikke forlatt. **En farsdagsgave fra deg, sponser Asif og andre i hans situasjon med Stefanusalliansens støttepakke*.**

Du kan klippe ut «slipset» herfra, men hvis du sender SMS eller VIPPSer før 6. november får du uansett tilsendt et eget «slips» (farsdagskort) i posten. Skriv en hilsen til din far og gi ham kortet på farsdagen. Han blir da med i «klubben»: Fedre som støtter fedre på farsdagen!

– **Stefanusalliansen**

*Stefanusalliansens støttepakke:

Advokathjelp, legebekyk + skole, mat, klær og hemmelig bosted til familien.

Klipp ut slipset og heng det et viktig sted

Til

Gratulerer med farsdagen!

stefanus
alliansen

Ikke handlet farsdagsgave ennå?

Du tenker: «Et slips til farsdagen i år også, kanskje?»

**JA, sier vi, men gi far
Stefanusalliansens «slips» i
farsdagsgave denne gangen.**

Du vet at din far er viktig for deg. Med vårt «slips» får du sagt dette – samtidig støtter du en far som ikke får leve som far for sine barn.

I år er farsdag og «Søndag for de forfulgte» på samme dag, 11. november. **Bli med oss denne søndagen og slå fast: Fedre er viktige!**

**FEDRE ER
VIKTIGE!**

stefanus
alliansen

Send SMS «FAR» til 2377
(300,- blir belastet telefonregningen)

VIPPS 300,- til #19013

Skriv «far [din adresse]»
i meldingsfeltet

www.stefanus.no/far